

369 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Tebliğ grubu	VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	26482
Tarih	03.04.2007
Sıra no	369

Kapsam

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 21/6/2006 tarih ve 26205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. 1/1/2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren 5520 sayılı Kanunun uygulanmasında birliğin sağlanması amacıyla repo ve ters repo işlemleri, menkul kıymetler ile alacak ve borçların değerlemesine ilişkin açıklamalar bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

1. Repo ve ters repo işlemlerinde değerlendirme

Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (14) numaralı bendinde, (5) numaralı bentte yer alan menkul kıymetlerin (Her nevi tahvil ve Hazine bonoları, Toplu Konut İdaresi ile Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetler) geri alım ve satım taahhüdü ile iktisabı veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler menkul sermaye iradı olarak sayılmıştır.

Geri alım taahhüdü ile menkul kıymet satışı (repo) ve geri satım taahhüdü ile menkul kıymet alımı (ters repo) işlemleri esas itibarıyla günün faiz koşullarında bir borç para alış verişi işlemi olup geri alım ve satım işlemine konu edilen menkul kıymetler bu işlemlerde bir nevi teminat unsuru olarak kullanılmaktadır. Zira repo ve ters repo işlemlerinde kullanılan faiz oranı, menkul kıymet üzerindeki faiz oranından bağımsız olarak günün piyasa koşullarına göre belirlenmekte, repo ve ters repoya konu menkul kıymetler üzerindeki gelirler repo ve ters repo yoluyla borç para veren tarafa aktarılmamakta ve dolayısıyla repo ve ters repo yoluyla borç para alanlar bu işlemlerden elde ettikleri vergiye tabi kazançlarını bu işlemlere konu olan menkul kıymetlerin piyasa değerlerinden bağımsız olarak belirlemektedirler.

Bu durumda, repo ve ters repoya konu edilen menkul kıymetlerin, her zaman menkul kıymeti geri almakla yükümlü olan tarafından, Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesi çerçevesinde değerlendirme işlemine tabi tutulması gerekmektedir.

Vadesi değerlendirme gününden sonra olan repo ve ters repo işlemleri ile ilgili olarak, değerlendirme gününe kadar tahakkuk eden faiz tutarları, repoya taraf olanlarca ticari kazancın elde edilmesi ile ilgili Gelir Vergisi Kanununun 38 ve 39, Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde gelir veya gider olarak dikkate alınacaktır.

2. Menkul kıymetlerin değerlemesinde borsa rayici

Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesinde hisse senetleri ile portföyünün en az %51'i Türkiye'de kurulmuş bulunan şirketlerin hisse senetlerinden oluşan yatırım fonu katılma belgeleri dışında kalan menkul kıymetlerin borsa rayici ile değerlendirileceği hükmü yer almaktadır. Söz konusu madde uyarınca;

-Borsa rayici yoksa veya

-Borsa rayicinin muvazaalı olarak olduğu anlaşılırsa,

borsa rayici yerine menkul kıymetin alış bedeline, değerlendirme gününe kadar oluşan gelirin eklenmesi suretiyle bulunacak tutar esas alınacaktır.

Anılan Kanunun 263 üncü maddesinde, borsa rayicinin oluşumunda normal temevvüçler (dalgalanma) dışında bariz kararsızlıklar görülen hallerde değerlemeye takaddüm eden 30 gün içindeki ortalama rayici, borsa rayici olarak esas aldirmaya Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hükmü bulunmaktadır.

Buna göre Maliye Bakanlığı'nca aksi yönde bir düzenleme yapılmadığı sürece, borsada son muamele gününde oluşan rayiç esas alınmak suretiyle değerlendirme yapılacaktır. Ancak daha sonra yapılacak vergi incelemeleri ile borsada oluşturulan rayicin muvazaalı olduğu anlaşılırsa Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde gerekli tarhiyatların yapılacağı açıktır.

